מ א ב ג ד מיי׳ פי״ז מהלכות

שאר אבות הטומאה הלכה ב: ה מיי שם פיית הלכי יד:

יא ו מיי׳ שם ופט"ו הלכה ו

ב ז מיי שם פי"ו הלכ' ב:

יג ח ט מיי שם פט"ו הלכה י: יד י כ מיי פט"ו שם הלכה 1:

תום' הרא"ש (המשך)

מציאחז כמו שטחה ומצא הדח

מציאון כמו שעוזה נמצא זהו ם בבית החיצון גם קודם לכן היה בבית החיצון אם היתה בודקת

עצמה ותטמא אפי חולין ואפי לשרוף כדמטמאינן הכא. וכי תימא משום דאשה הכא. וכי תימא משום דאשה בדוקה והוי כראוה חי חדא כיון דשכיחי בה דמים לאו בדוקה היא כדאמרינן לעיל

בשמעתיז. ועוד אפי׳ בראוהו

בשמעות, ועד אפיי בו אדה חי מטמאינן ברשות היחיד לכל דבר. ונ"ל דהך דכל הטמאות כשעת מציאתן הוי כמו מעת לעת דדוקא לקדשים

או לתרומה למאן דאית ליה

יכז פלוגתא דחזקיה ור' יוחנז

ומיותי עלוד הא דהלל דשמאי וכן המדלה עשרה [דליים מים] שצריך לאותן מים להדחת בשר קדשים או לבשל או

. ללוש מנחות וכמ״ד חולין . שנעשו על טהרת הקדש כקדש

שנעשו על סהרת הקדש כקדש דמו. וכי תימא אכתי תקשי מאי שנא הכא דשורפין ומעת לעת דוקא לתלות. וי"ל דמשום פריה ורביה לא רצו

להחמיר לשרוף. וכן שמאי אע"ג דאית ליה כשעת מציאתן מדמקשה ליה הלל מקופה מטהר לגמרי במעת לעת

משום בטול פריה ורביה וכ״ת

והיכי מקילין לתלות היכא דאימ׳ למה לי טומאה מטעם

שעת מציאתן והא שעת מציאתן דאורייתא הוא תדע דתולין בו בין להקל בין להחמיר י״ל דהא דאמר והא

יאמרינז בשעת מציאתז אפי*י*

דאמרינן בשעת מציאתן אפיי להקל גבי מחט ושרץ שרוף לאו משום דשעת מציאתן דאוריית׳ אלא משום דמוקמינן דהרות אחזקתן: וחגני עלה

בשעת מציאתן ובמקום מציאתן. תמיה לי מאי קא

יך שאני הכא דרגלים לדרי

זיה במקום שנגע בו ובא לזה

המקום ומת שם. ושמא משמע

וניקוט בייל בבי. ליה דדוקא ובמקום מציאתן אפי׳ ידוע שעל ידי אדם או ד"א ניטלטל ובא לכאן: (נכתב

נל הגליון) דמהוהה. פר"ח כגון

טלית שנשרפה משני צדדיה ונשארה כגון קורי עכביש (ע״כ) והתגן ככר כו׳. תי׳ לפי

(ע"כ) וווי גם ככו כון, וניי לפי מאי דפרישית בשעת מציאתן היינו דוקא לקדשים או לתרומה מאי פריך דלמא הכא מיירי בככר של חולין וי״ל

מיירי בככר של חולין וי״ל מ״מ דיק שפיר מדמטהרינן הכא אפ״ במקום מדרון שהיה ראוי להחמיר ש״ל דבעלמא לא מחזקי טומאה ממקום למקום אפילו בקדשים וא״ת אכתי מאי קשיא ליה האי

. דמטהרי' הכא היינו משום שאיז בו דעת לישאל יי. טאין בו

שאין בו דעת לישאל כדמסקינן וי״ל דלכולהו לישני דאוקימנא פלוגתייהו בשאינה

. בדוקה מטמא ר' יוחנן אפי'

ברשות הרבים תדע מדפריד

י. לנ״ב) מכל הטומאות בשעת (עניב) מכל הסומאות בשעת מציאתן ותני עלה ובמקום מציאתן הא שלא במקום מציאתן לא. ומאי קושיא

. . . רלמא משום דאיירי ברשות

הרבים כדקתני בתוספתא מוקי הרבים כדקתני בתוספתא מוקי לה דוקא במקום מציאתן אלא ודאי אפילו ברשות הרבים מטמא ר' יוחנן אפילו שלא

. במקום מציאתן וא״כ ה״ה נמי

במקום מציאון וא כי הי הנמי בדבר שאין בו דעת לישאל: שאני אומר אדם. הכא תלינן באדם טהור. וכן פרק כיסוי הדם גבי רוב תינוקות מטפחין

לפי המפ׳ מטפחין בעיסה

לפי המעי מטפחין בככל. המיעוט שאין מטפחין תלינן שאדם טהור נתן לו הבצק

. ייחי׳ עלה הא דהלל ושמאי

והלכה י:

מירובין לה: טהרות פ"ה מ"ה, ב") טהרות פ"ג מ"ה,
ג) שם פ"ע מ"ע [לקמן נו.],
ז) [ל"ל המהוחה מלשון מוהו

ר"ל דבר שאין בו ממש מי"ט פכ"ד דכלים משנה י"ו תי"ע פכ"ד דכלים משנה ייין בשם מבט מהירים בשם מבט מהרים. בשם מייח בגד א' פיי עוד בשם רייח בגד עכבים וע"ע מייט טהרות עכבים וע"ע מייט מהרות במשנה דהכא ודע דכן לקמן נו. אימא המהוהאן, ב") [נ"ל אימא המהוהאן, ב") [נ"ל ור ליענו המניאוטון, שו היענו המניאן, ו) מוספתא דטהרות (דף תשעו פ"א) פ"ד ה"ג, ו) [צ"ל המהוהאן, א) [מצורע דובים פרשה גן, ט) ל"ל רמיא, י) בריש מכילמין ד"ה מעל"ע, כ"י כ"י, ל) דבור זה שייך כ"י כ"י, ל

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד"ה או שבורה על גבי. נ"ב ובמשנה ה' פ"ג דעהרות פ' הברטנורה שאינה מכירה ואינה מונחת ע"ג מהרות ונ"מ היא אם מוזר לנוומאה ישנה: (ב) ד"ה נוהורה מלטמא וכו' כאשר היא עתה פלה וכו' מספקינן להו :במקום

גליון הש"ם

גם' ור"י סבר מחזקינן. עי טהרות פ"ט מ"ט נמצא בגג :המעטן טהור. ול״ע

> לעזי רש"י ידוליר"א [רידויל"א].

מוסף רש"י

נגע באחד. כאדם אחד (ערובין לה:). ר"מ מטהר. דאמר אוקמיה אחזקיה ואחמול חי היה המהומהם. כלויה ינלקבת (שם לגירסת: המהוהא),

תום' הרא"ש

יהא שם שרץ במקום שמשתמש: המדלה עשרה שמשומש: רובווערו עשרות דלאים. תימה דשבק מתניי ומייתי ברייתא דיש משנה כיוצא בה בפרק [ד' מ"ד] דמסכת טהרות הממלא עשרה דלאין ונמצא באחד מהן הוא טמא וכולן טהורין. וי״ל דהתם לא קתני בזה אחר זה ומיירי במדלה עשרה דליין בבת אחת כמדלה עשרה דליין בבת אחת קמ״ל דלא חיישינן שמא נגעו שאר דלאין בשרץ ונטמאו משום דהוי ספק טומאה צפה על פני המים ואפי׳ ברשות על פני יומים ואפיי בו שות היחיד טהור כדאיתא בסוטה ובנזיר ואהך מתני׳ לא שייך למימר ר' ינאי למילתיה א"נ בממלא י' כלים מבור של יין . דלא קתני התם מים. ולא קתני דרא קונני התם מים. ולא קתני נמי המדלה כדקתני בברייתא ולא חיישינן שמא היה השרץ בכלי ראשון ולהך שנויא קשה למה נקט י׳ דליים אפילו בדלי אחת הוה מצי לאשמועינן דלא מאי טעמא דרבי יוחנן דמטמא ואי ברשות היחיד מאי טעמא ראי בו שוו היהיו מאי טעמא דחזקיה דמטהר הא תניא גבי נגע באחד בלילה דמודים חכמים בראוהו חי מבערב דטהור מפני שזה ספק רשות . הרבים משמע הא רשות היחיד טמא וי״ל דהיינו טעמא דחזקיה דמטהר אפילו ברשות דהוה שרץ מעיקרא הוה חזי ליה ומיהו טעם גמור לא הוי לטהר בשאינה בדוקה מהאי טעמא: ואשה מכוסה היא. פרש"י ולא נפיל דמים מעלמא

והא דומיא דאשה קתני. בההיא דהלל ושמאי דקתני מה הפרש בין זו לזו: ואשה בדוקה היא. מקודם לכן דהא כל שחרית וערבית היא בודקת אפ״ה טהרות דקופה טמאות וקשיא לחזקיה: כשאינה בדוקה דמיא. וקופה נמי בשאינה בדוקה עסקינן: ואיבעים אימא. הא והא

בבדוקה אלא דשמאי והלל כשאינה

מכוסה ופיה מלמעלה הלכך איכא כי פליגי חזקיה ור' יוחגן בקופה בדוקה מר למימר עם סילוק ידיו נפלו וחזקיה סבר הא בדקה ומר סבר "אימור עם סילוק במכוסה מש"ה מטהר: מכוסה. ידו נפל והא דומיא דאשה קתני ואשה בתמיה. היכי נפל האי שרץ והיכי בדוקה היא כיון דשכיחי בה דמים כשאינה הישתכת בה השתה: שמשמישה ע"י בדוקה דמיא ואיבעית אימא כי מודו שמאי כשהות רוצה להכנים לתוכה והלל בקופה שאינה מכוסה כי פליגי חזקיה ולהוציא מתוכה מגלה ומכסה אותה ורבי יוחנן יבקופה מכוסה מכוסה היכי נפל הלכך חזקיה סבר כל זמן שהטהרות כגון שתשמישה ע"י כסוי והא דומיא דאשה בתוכה נזהר בה וכסה והשתא לאחר שניטלו ממנה הסיח דעתו משמירתה קתני ואשה מכוסה היא כיון דשכיחי בה ולא נזהר לכסותה ונפל ור' יוחנן סבר דמים כשאין מכוסה דמיא ואיבעית אימא כי חיישינן שמא כשגילה להשתמש בה מודו שמאי והלל בזוית קופה כי פליגי חזקיה בעוד שהטהרות בתוכה נפל: מכוסה ורבי יוחנן בזוית בית והא קופה קאמר גה"ק היא. דלא נפיל בה דם מעלמא קופה שנשתמשו בה מהרות בזוית בית זו וקופה דכוותה במכוסה עסקי' ואפ"ה וטלטלוה בזוית אחרת ונמצא שרץ בזוית טמאה וקשיא לחזקיה: בזוים בים. אחרת חזקיה סבר לא מחזקינן מומאה ממקום כדמפרש וחזיל שטלטלה לקופה בזוית למקום יורבי יוחנן סבר ימחזקינן ומי מחזקינן והתגן שנגע באחד בלילה ואינו יודע אם חי אחרת לאחר שניטלו טהרות ממנה: ממקום למקום. דלא אמרינן מאידך זוית הוה בה שרץ עם הטהרות אלא אם מת ולמחר השכים ומצאו מת ר"מ ממהר אמרינן לאחר שהביאה כאן נפל בה: וחכמים המממאין שכל הממאות כשעת ובמקום מליחתן. אם מנאו שחרית מציאתן ותני עלה יכשעת מציאתן ובמקום מת באותו מקום שנגע בו בלילה טמא מציאתן וכי תימא הני מילי לשרוף אבל אבל מצאו במקום אחר מת טהור ולא לתלות יתלינן ומי תלינן והתנן המחם אמרינן כי היכי דהכא מת התם נמי שנמצאת מלאה חלודה או שבורה מהורה הוה מת במקומו הראשון: לשרוף. דלא מחזקינן טומאה ודאית ממקום שכל הממאות כשעת מציאתן ואמאי לימא למקום לשרוף עליה תרומה: אבל האי מעיקרא מחם מעלייתא היא והשתא הוא מתלח תלינן. דהרי משמע במקום דהעלה חלודה ועוד יתנן ימצא שרץ שרוף מציחתן הוא דחכמים מטמאין טומאה על גבי הזיתים וכן מטלית יהמהומהם מהור ודאי אבל שלא במקום מליאתן טומאתן שכל הממאות כשעת מציאתן וכי תימא הוה ספק ור׳ יוחנן נמי לחלות קאמר: כשעת מציאתן בין לקולא בין לחומרא ובמקום חלודה. רדוליר"א: או שבורה. מציאתן אבל שלא במקום מציאתן משרף (6) ע"ג טהרות ומכיר בה שהיא טמאה: טהורה. מלטמא טהרות לא שרפינן מתלא תלינן יוהתנן יוככר ע"ג שנמצאת עליהן ולא אמרינן שלמה הדף ומדף ממא מונח תחתיו אע"פ שאם נפלה עליהם וטמאתם ואח"כ נשברה נפלה א"א אלא א"כ נגעה מהורה שאני אומר אלא אמרינן שבורה או חלודה אדם מהור נכנס לשם ונמלה עד שיאמר ברי כאשר (כ) היתה עתה נפלה עליהם. אלמ׳ לי שלא נכנם אדם שם וא"ר אלעזר ילא כל הטמאות כשעת מציאתן מחזקי׳ נצרכה אלא למקום מדרון התם כדקתני מעמא להו ואפי׳ תלייה ליכא דקתני טהורה שאני

וקס"ד דה"ה נמי למקום מליחתן דמחזקינן להו בטומאה ולא מספקינן לה במקום אחר אפילו לחלות וקשיא לר׳ יוחנן: נמצא שרוף. השרץ: מטלים. טלית של זב היתה: י) המהומהם. הבלויה. מלאה בלויה ע"ג זיחים: טהורה. מלטמא הזיתים דאמרינן הכי נפלה עלייהו לאחר שבלתה וטהרה מטומאתה. אלמא לא מחזקינן טומאה משעה לשעה אפי׳ לחלות דקתני טהורה וה"ה ממקום למקום: וכי פימא. לא דמי דהכא משום הכי טהור משום דשעת מליאתה ומקום מליאתה בטהרה הואי דבתר שעת מליאתן אזלינן בין לקולא בין לחומרא בין לקולא כי הכא גבי מחט ומטלית לאחזוקי בטהורה ודאי בין לחומרא כגון נגע באחד בלילה לאחזוקי בטומאה ודאית: ושלא במקום מליאתן. דליכא רגלים לדבר כולי האי משרף לא שרפינן מתלא תלינן: הדף. קרש מונח על גבי יתדות בכותל: ומדף טמא. בגד טמא מונח תחת הדף בקרקע. בת"כי קרי מדף לעליונו של זב ומדף לשון טומאה קלה הוא כדלקמן [ע"ב] וס"ד השתא שהוא עליונו של זב דטמא מדאורייתא ומיהו טומאתו קלה משל מדרם דלא הוי אב הטומאה לטמא אדם וכלים. ובא ומלא את הככר ע"ג הקרקע מן הבגד והלאה: ונטלה. ולא נפלה על גבי המדף שנטלו מעל הדף והניחה לארן: לא נלרכה. האי שאני אומר: אלא למקום מדרון. שאע"פ שהדף שהככר עליה מקום מדרון וראויה הככר ליפול ואם נפלה נגעה בבגד אפילו הכי טהורה שאני אומר כו' אלמא לא מחזקינן טומאה ממקום למקום דנימא מעל הדף נפל ונחגלגל לכאן:

שאני

בי פליני חזקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה. וא"ת דבנגע באחד בלילה אמרו חכמים אם ראוהו חי מבערב טהור שספק טומאה ברה"ר ספקו טהור משמע דברה"י אפילו ראוהו חי טמא והשתא הך קופה היכי ש דמיא אי ברה"ר מאי טעמא דרבי יוחנן דמטמא ואי ברה"

טהור שהנפילה נראית יותר והיה לנו לטמא ממקום למקום כיון דלא אפשר ליפול אלא אם כן נגע אי בשום מקום

לכלי תלינן והא אנן תנן בו'. וא"ת והיא הנותנת משום דאולינן בתר שעת מציאתה לגמרי אפילו בין לחומרא מ"מ מאי ס"ד דמקשה

וי"לדס"דכיון דמחמירכלכך בטומאהלתלות אפי"ממקום למקום י וע"כ אינו טעם גמור דדוקא בקדשים הוא ומשום חומרא] א"כ במחט לא היה לו לטחר לגמרי משום שעת מציאתה אלא הוה ליה למימר השתא סוא דעלתה חלודה: בבר הנתונה עד גבי דף. וא״ת שאני התם שאין בו דעת לישאל כדאמר בסמוך וי"ל דפריך אי בשום מקום אנו מחמירין ממקום למקום אפילו בקדשים לא היה לנו לעשות ספק ולתלות באדם טהור דיותר יש לתלות בנפילה: **שאגר** אומר אדם מהור. וא"ת דהכא תלינן באדם טהור ובפ"ק דחולין (דף ט:) גבי ללוחית שהניחה מכוסה ובא ומלאה מגולה חלינן באדם טמא וכן פ"ק דפסחים (דף י:) גבי קורדום ותירץ ר"ת דגבי כלים הנמלחין דווקא גזרינן טומאה משום דאית להו טהרה במקוה וליכא פסידא אבל באוכלין דאיכא פסידא דלית להו טהרה במקוה לא החמירו אי נמי הכא מוכחא מילתא דאדם טהור הסירה בכוונה כדי שלא תפול על מדף טמא אבל בעלמא טמאין בין באוכלין בין בכלים דליכא למימר אדם בכוונה עשה למקנתא:

ס הכא נמי נימא עורב אתא ושרא. אף על גב דאדם שנשתמש בקופה יש בו דעת לישאל מכל מקום פריך כיון דעל ידי תליית אדם טהור אין אתה חושבו ספק אף על גב שהנפילה נראה יותר אם כן הרבה מלוי הוא שאדם טהור בא לשם הכא נמי נימא אתא עורב ושדא ולא הוי ספק: מקום כשהתדף בתקום מדרון. פירוש כשהתדף בתקום מדרון דאפילו נפל הככר על גבי מדף לא נשאר לשם אבל אם המדף בקרקע שוה פשיטא דטהור:

אם לא שתרגיש: וחכמים מטמאין שכל הטמאות בשעת מציאתן וא״ת מאי שנא מעת לעת שבנדה דלא אמרינן כל הטמאות בשעת

אמרי׳ שאני אומר אדם טמא נכנס לשם ונטלו. וכן פ״ק דחולין גבי צלוחית שהניחה מגולה ומצאה מכוסה טמאה שאני אומר אדם טמא נכנס לשם וכיסה. ותירץ ר״ת דגבי כלים החמירו משום דגזרו אספק כלים הנמצאים ואחמור בספק כלים יותר מבספק אוכלין

מ"ט דחזקיה דמטהר וי"ל דברה"י איירי וחזקיה יפרש הברייתא דבראוהו חי מבערב טהור אפילו ברה"י וספק טומאה ברה"ר טהור דקאמר היינו דהוי כאילו הוא ספק טומאה ברה"ר כיון שהיא בדוקה תחלה ואגב דברישא נהט האי לישנא במילחיה דר"מ היכא דלא ראוהו חי מבערב מתחלה דהתני בתוספתא ר"מ מטהר ברה"ר נקט נמי במילתייהו דחכמים בסיפא רה"ר: להא אשה מכוסה היא. פי׳ רש״י דלא נפל בה דם מעלמא וקשה דכ"ש שהיא טמאה דאין לתלות בדם אחר אלא בא מגופה לכך י"ל מכוסה היא שהמקום פתום וכשהדם יוצא נפתח והיה לה להרגיש וא"ת והא בקופה בדוקה פליגי דאי לאו הכי מאי מועיל כשהיא מכוסה וא"כ מאי פריך והא אשה מכוסה מאי מועיל כסוי כיון דלאו כבדוקה דמיא וי"ל שרולה ליישב אפי׳ אי חשיב לה כבדוקה: שבל הממאות כשעת מציאתן. לעילי פי׳ דהיינו דוקא לקדשים והא דמחט שנמנאת מלאה חלודה דטהורה דכל הטמאות כשעת מציאתן אפילו להקל לאו משום דהוי כשעת מציאתן דאורייתא אלא משום דמוקי הטהרות אחזקתייהו וא"ת מאי פריך מככר הנתונה על גבי דף דלמא בככר של חולין איירי וי"ל דאפילו בחולין לא היה לנו לעשות כל כך לתלות באדם

אנו מחמירין אפילו בקדשים: ממקום למקום לתלות לכך מחט שנמצאת מלאה חלודה טהורה לגמרי ואע"ג דמלינן למימר דהיינו דקאמר וכ״ת כשעת תציאתן לגמרי בין לקולא

ל דמכוסה היא שהמקור סתום ובית החיצון כמכוסה דמי שאין רגיל ליכנס בו דם מן המקור וקשה דכ״ש דאמרינן מגופה אתא וי